

чутливість до інфляційних процесів, виникає ризик зниження конкурентоспроможності тощо.

У реальній дійсності застосовувати всі важелі одночасно не можна, так як деякі з них можуть дублювати один одного або ж виконувати протилежні функції. Тому при формуванні господарського механізму природокористування необхідно знайти оптимальну структуру поєднання адміністративних та економічних важелів і методів, а також інструментів поточного та перспективного екологічного регулювання. В принципі всі економічні інструменти, включаючи і ринково-орієнтовані, базуються на екологічних стандартах, нормативах і лімітах, що встановлюються органами державного управління природокористуванням. Це не означає, що держава завжди прямо і безпосередньо втручається в процес природокористування. Вона може здійснити державний контроль на відстані, тим самим посилюючи демократичні тенденції, підвищуючи якість і гнучкість екологічного регулювання.

Література

1. Національна екологічна політика України: оцінка і стратегія розвитку /; Програма розвитку ООН; Глобальний екологічний фонд – Офіц. вид. – К. : Copyright, 2007. – 184 с. – (Документ підготовлено в рамках проекту ПРООН/ГЕФ).

2. Parson E. A. A summary of major documents signed at the Earth Summit and the Global Forum / E. A. Parson, P. M. Haas, M. A. Levy. – Environment 34 (4), 1992. – P. 12–15, 34–36.

Петро ПУЦЕНТЕЙЛО

Тернопільський національний економічний університет

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Під обліково-аналітичним забезпеченням, слід розуміти сукупність заходів, інструментів і методів бухгалтерського обліку і аналізу, що сприяють формуванню інформаційного ресурсу при розробці фінансових прогнозів для встановлення причинно-наслідкових зв'язків, які виникатимуть в процесі підтримки стабільної фінансово-господарської діяльності та її окремих сторін у майбутньому.

Ступінь впливу конкретних факторів залежить від прийнятих керівником управлінських рішень, а, отже, від рівня обліково-аналітичного забезпечення на підприємстві.

Обліково-аналітична система це сукупність облікових, аналітичних, координаційних і контрольних процедур, синергетичний вплив яких спрямований на задоволення потреб зовнішніх і внутрішніх користувачів в генеруванні найбільш повної і комплексної інформації, її адаптації до змін

зовнішнього середовища з метою вироблення рекомендацій для прийняття раціональних управлінських рішень.

Нині відбувається процес активної інтеграції традиційних методів обліку, аналізу, нормування, контролю та аудиту в єдину обліково-аналітичну систему отримання даних та обробки інформації, зокрема в обліково-аналітичну систему.

Обліково-аналітична система забезпечує реалізацію основних функцій управління, в тому числі облікову, аналітичну, планування, контролю, мотивації і регулювання для прийняття ефективних рішень на всіх рівнях управління підприємством або корпорацією.

Для реалізації системи обліково-аналітичного забезпечення є принциповою схема організації облікової й аналітичної діяльності. На перше місце слід поставити інформаційну базу, при цьому можливою є побудова аналітичних таблиць, отримання аналітичних показників і висновків для прийняття управлінських рішень.

Облікова підсистема є інформаційною базою для аналітичної підсистеми та підсистеми аудиту. Мета облікової підсистеми – це інформаційне моделювання процесу управління підприємством. Таке становище зумовлено специфікою обліку, який, діючи в системі управління, охоплює процеси виробництва, обігу та розподілу суспільного продукту, формуючи інформацію про кругообіг засобів і результатів використання.

В оцінці економічної ефективності підприємства аналіз є одним з найважливіших інструментів управління, що відображає найбільш узагальнену інформацію про фінансовий стан підприємства. Достовірність і своєчасність внутрішньої та зовнішньої інформації, котра дозволяє проаналізувати тенденції його розвитку, виявити резерви і сприяє планомірному розвитку підприємства, досягненню високих фінансових результатів, збільшенню обсягу виробництва товарів і послуг, зростання прибутку.

Дослідження принципів формування обліково-аналітичних систем, дали змогу виділити наступні аспекти:

- виявлення інформаційних потреб і способів найбільш ефективного їх задоволення;
- об'єктивність відображення процесів виробництва, обігу, розподілу та споживання, використання природних, трудових, матеріальних і фінансових ресурсів;
- єдність інформації, що надходить з різних джерел, а також планових даних;
- усунення надмірного дублювання в первинній інформації;
- оперативність інформації, яка забезпечується застосуванням новітніх засобів обчислювальної техніки.

Система аналітичного забезпечення, діючи безперервно, підвищує якість і розширює сферу практичного застосування інформації, позитивно впливаючи на якість звітності у процесі її підготовки і складання, тобто на ефективність управлінської інформації для сторонніх користувачів. У цьому головне призначення і головна суть аналітичної системи, реалізацію якої доцільно

покласти на аналітика і бухгалтера, що займається первинною обліковою та аналітичною інформацією. Поняття «аналітичне забезпечення» застосовується для визначення якісного стану облікових і аналітичних процесів, які є необхідними для задоволення інформаційних потреб керівників і достатніми для прийняття управлінських рішень [13, с. 197].

Таким чином, формування дієвої обліково-аналітичної системи є об'єктивною необхідністю і потребою кожного підприємства, котре зацікавлене у проведенні оцінювання ситуації, формуванні системи необхідних рішень, що дозволяють досягти прогнозованої величини розвитку підприємства.

Обліково-аналітичне забезпечення відіграє важливу роль для перспективного аналізу та прогнозу фінансових показників діяльності підприємства і передбачає збір, обробку, оцінку усіх видів наявної інформації, котра є необхідною для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Місце обліково-аналітичного забезпечення в системі управління підприємством зображено на рис. 1.

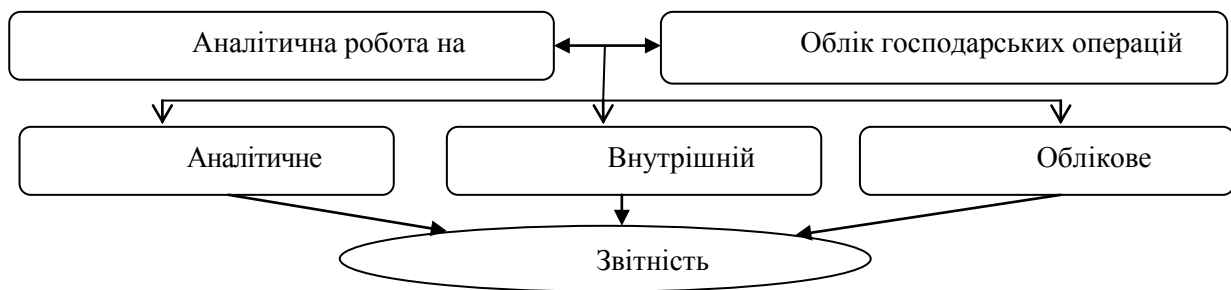

Рис. 1. Місце обліково-аналітичного забезпечення в загальній системі управління підприємством

Особливістю сучасної організації обліково-аналітичної системи підприємства при прийнятті фінансових рішень є те, що вона залежить не тільки від фази життєвого циклу, але і від стратегії розвитку підприємства, управління ризиком, а також від урахування впливу зовнішніх і внутрішніх чинників.

Ефективність обліково-аналітичної системи залежить, насамперед, від урахування специфіки діяльності економічного суб'єкта. І оскільки в основі обліково-аналітичної системи лежить системний підхід, що дозволяє розглядати підприємство як складний об'єкт, що складається з ряду підсистем, то і обліково-аналітична система на підприємстві повинна складатися з ряду підсистем.

Система обліку та аналізу об'єднує облікові та аналітичні операції в один процес. При цьому вдосконалюються як загальна методологія, так і нормативні положення обліку та аналізу для раціонального використання в єдиній обліково-аналітичній системі. Безперервність цього процесу і використання його результатів в господарюючого суб'єкта є необхідним для прийняття управлінських рішень керівництвом. Ефективність системи обліково-аналітичного забезпечення залежить насамперед від врахування специфіки діяльності економічного суб'єкта. В основі обліково-аналітичної системи

лежить структурний підхід, що дозволяє розглядати організацію як складний об'єкт, що складається з ряду підсистем.

Література

1. Гудзинський О.Д. Теоретичні аспекти формування обліково-аналітичного механізму менеджменту / О.Д. Гудзинський, Г.Г. Кірейцев, Т.М. Пахомова // Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 3. – С. 89-93.
3. Лазаришина І.Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика : монографія / І.Д.Лазаришина – Рівне: НУВГП, 2005. – 369 с.
4. Пуцентейло П.Р. Аналітичне забезпечення діяльності підприємства / П.Р. Пуцентейло // Сталій розвиток економіки. – 2015. – № 1. – С. 168-174.
5. Пуцентейло П.Р. Особливості функціонування аналітичного забезпечення підприємств / П.Р. Пуцентейло // Інноваційна економіка. – 2015. – № 1. – С. 194-198.

Сніжана РАДИК

Тернопільський національний економічний університет

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Україна належить до аграрних країн світу, тому аграрний сектор займає значну частку економіки і є важливим для її розвитку. На сьогодні агробізнес вийшов на якісно новий рівень. Нові ідеї, вдосконалення вже існуючих технологій стали поштовхом для прогресивної роботи не лише цієї сфери, а і для задоволення потреб та підтримки діяльності промисловості та інших галузей. Звісно, збереження вже існуючих досягнень і подальший прогресивний розвиток агропромислового бізнесу в умовах динамічного інституційного середовища не може існувати без належної облікової системи, відповідного обліково-аналітичного забезпечення і гнучкої стратегії в управлінні, що дозволить досягнути сталих конкурентних переваг.

Забезпечити ефективність та дієвість стратегічного управління сільськогосподарських підприємств покликана обліково-аналітична база управлінського та фінансового обліку. Фінансовий облік розглядаємо як сукупність правил і процедур для відображення, обробки і подання інформації відповідно до вимог законодавчих актів та стандартів, а управлінський облік як процес виявлення, фіксації, акумулювання, аналізу, трансформації й інтерпретації інформації, яка використовується управлінським персоналом всередині підприємства з метою прийняття управлінських рішень для забезпечення ефективної фінансово-господарської діяльності. При цьому, поділяємо думку С. Кузнецової, що бухгалтерська інформація є якісною при відповідності таким ознакам, як: зрозумілість всіма користувачами при прийнятті відповідних управлінських рішень; доречність, основною вимогою якої є повна відповідальність потребам користувачів; достовірність, яка